

Finansdepartementet v/Per-Kristian Foss
Postboks 8008 - Dep,
0030 OSLO.

Deres ref.:

Vår ref.:
SH

Dato :
27. januar 2004

Vedr ”Høring – avgift på elektrisk kraft – mulig endring fra 1. juli 2004”

Generelt.

Regjeringen planlegger å innføre et nytt avgiftssystem som forutsetter avgiftsbelegning av el-forbruket i næringsvirksomhet. Man forutsetter alternative satser og avgrensningsmetoder for bl.a. industri. Begrunnelsen for gjeninnføring av forbruksavgiften oppgis å være at man ønsker å redusere kraftforbruket og stimulere alternativ energi.

Vi tror forbruksavgiften i svært liten grad vil påvirke bedrifter til å skifte over til fjernvarme eller andre alternative energikilder. Få bedrifter kan velge energitype, men de må i stedet benytte seg av infrastrukturen som allerede finnes på stedet.

En ombygging fra elektrisk oppvarming til vannbåren varme er kostbar, og vil ikke bli lønnsom pga om myndighetene gjeninnfører forbruksavgiften. De fleste bedrifter er ikke selveiere, men leier arealene av en huseier (utleier) som krever lønnsomhet av sine investeringer. Vi vet at ”leietager – eierforhold” ofte begrenser gjennomføring av gode og lønnsomme enøktiltak.

Forbruksavgiften har stadig blitt endret de siste årene. Forbruksavgiften som planlegges innføre 1.07.2004 vil som tidligere avgifter måtte ansees som lite forutsigbar, og dette vil også ha en negativ påvirkning på investeringsvilligheten.

Vi tror forøvrig at forbruksavgiften i de fleste bedrifter vil oppfattes som en ren beskatning, hvis målsetting er å skaffe inntekter til staten.

Andre og virkemidler kan ha større effekt for å fremme energiomlegning. I dag kreves det som kjent inn en avgift til Enova SF på 0,8 øre/kWh. Denne avgiften forutsettes brukt til tiltak for å gi lavere energiforbruk og omlegging til alternativ energi. Såkalte ”grønne sertifikater” er et annet alternativ som har til hensikt å bringe lønnsomhet i utbygging av fornybar energi.

Vi mener at Enova’s virksomhet og ”grønne sertifikater” vil ha mye bedre effekt på stimulering av alternativ energi enn gjeninnføring av en uforutsigbar forbruksavgift.

Kommentar til utkast til stortingsvedtak (vedlegg I og vedlegg II).

I høringsnotatet beskrives varianter av en ”svensk” og en ”dansk” modell som mulige alternativer for Norge (vedlegg I og vedlegg II). For begge modellene er det foreslått ”*fritak på elkraft som leveres til bruk i produksjon av fjernvarme*” Her må det for det første oppklares hva som menes med fjernvarme. Gjelder dette konsesjonsbelagte fjernvarmeanlegg, eller gis det også avgiftsfritak til mindre (lokale) varmeanlegg som for eksempel dekker et eget industriområde?

Mange bedrifter er i dag tilkoblet lokale elektrokjeler, med eller uten olje-backup. Vi forstår ikke logikken bak forslaget om avgiftsfritak for elkraft til fjernvarmeproduksjon, hvis bedrifter og bedriftsområder med vannbåren varme fra en lokal elektrokjel må betale forbruksavgift.

Vi forstår at fjernvarme og lignende systemer er i samsvar med intensjonen om å stimulere til bruk av alternativ energi. Det ville likevel være en bedre løsning å knytte avgiftsfritaket opp mot begrepet utkoblbare elektrisk kraft. Dette vil samtidig være mer i tråd med forskriftens intensjon og det vil også gi et strømsparepotensial for bedrifter som ikke er tilknyttet fjernvarme.

Vurdering av "svensk" og "dansk" modell:

Vi har oppfattet at både den "svenske" og den "danske" modellen må avklares med ESA. Dette forsterker vår påstand om at forbruksavgift innført 01.07.2004 vil bli en uforutsigbar avgift, uansett hvilken modell som blir valgt.

Samtidig har vi forstått at ESA-problematikken kan føre til at forbruksavgiften utsettes fram til år 2007.

Det er vanskelig for oss å se hvorfor Norge vil innføre en uforutsigbar forbruksavgift allerede fra 01.07.2004. Hvis forbruksavgiften likevel må gjeninnføres for næringsvirksomhet før 2007, bør den utsettes inntil man har oversikt over hva som vil gi en forutsigbar og robust avgift, hvor konkurransemessige hensyn blir ivarettatt.

Det er viktig at regelverket for en fremtidig forbruksavgift blir logisk, og samtidig lett å forstå og etterleve. Dette gjelder både for den enkelte bedrift som kanskje må være delaktig i fastsettelsen av eget avgiftsgrunnlag, men også for den avgiftsinnkrevende (nettselskapet).

En forbruksavgift må bygges på et regelverk som gir små avgiftstekniske problemer. De avgrensingsreglene man har hatt for industrien har skapt mye tvil, og reglene er nok blitt praktisert vesentlig forskjellig i Norge.

"Svensk modell"

For industrien foreslås det etter denne modellen en "flat" sats på 0,5 øre pr kWh for all elektrisk kraft, med unntak for visse deler av prosessindustrien. Denne ordningen synes å skille seg ut som den mest brukervennlige, både for industrien, nettselskapene og myndighetene.

"Dansk modell"

Den "danske" modellen forutsetter deling av kraftforbruket mellom en avgiftspliktig del til belysning, oppvarming og nedkjøling. Vi tror at dette blir svært krevende å administrere. Innføring av strømmålere for å skille avgiftspliktig og avgiftsfritt forbruk anser vi som meget krevende fordi dette er lite praktisk og kostbart. Regelverket bak slike "løsninger" kan bli vanskelig å forstå og gjennomføre. Selv om det norske regelverket kanskje vil tillate sjablonmessige fordeling av forbruket mellom av avgiftspliktig og avgiftsfritt forbruk, har vi forstått at det er usikkerhet om ESA vil godta en slik ordning.

For mange industribedrifter (f. eks. næringsmiddelindustri, høyteknologi osv.) er produksjonen underlagt tekniske krav bl.a med temperaturstabilisering og befuktning. Slike krav må tilfredsstilles av varme, ventilasjon, befuktning (som drives av elektrokjel), samt utstrakt bruk av kjøling. Disse kravene tilfredsstilles ikke av separate anlegg, men er en integrert del av byggets generelle varme, ventilasjon/klima og kjøleanlegg. Det er lett å forstå at fordelingen av varmeenergi mellom produksjon og byggdrift blir svært krevende og får økonomiske konsekvenser for bedriftene.

Hvis begrepet "produksjon" tas inn i avgrensingsreglene for industrien utover anvendelsen av SSB's næringskode, betyr dette at det må følge en definisjon i forskriften. Hva mener man med produksjon, og hvor går skillet mellom "produksjon" og tilknyttede funksjoner (produktutvikling, prosjektledelse, konstruksjon, produksjonsplanlegging, bestillingsarbeider, varehåndtering, lager osv)?

Det er uklart om oppvarming av ventilasjonsluften skal betraktes som oppvarming og avgiftspliktig andel. Mye av oppvarmingen av et temperaturregulert lokale kommer fra ventilasjonsluften, og denne varmes opp uavhengig av byggets generelle varmeanlegg.

Vi forstår ikke begrunnelsen for at belysning skal være avgiftspliktig når hensikten bak forskriften er å fremme alternativ energi.

Vi mener ansvaret for kvalitetssikring (kontroll) av avgiftsgrunnlaget må avklares nærmere. Sjablonmetoden vil kanskje forenkle beregningen for den enkelte bedrift, men hvis avgiftsinnkrevende instans (nettselskapet) skal kontrollere avgiftsgrunnlaget, kan dette bety avvik og tvister. Det er vanskelig å forutse omfanget av slike tvister. Hvis avgrensningsreglene er gjenstand for omfattende tolkning, vil dette lett føre til at nettselskapet påføres økte kostnader av innkrevingen av avgiften. Dette kan i neste omgang bety krav om økt inntektsramme for nettselskapet.

Vi konstaterer at Norsk Fjernvarmeforening henviser til en Econ-rapport hvor det antydes å koste norske virksomheter 5.000 kroner å installere nødvendig utstyr til måling av avgiftspliktig elkraft. Dette mener vi er virkelighetsfjernt forsøk å bagatellisere en alvorlig sak. Vi vet at for enkelte store bedrifter, næringsparker og industriområder, så vil selv ikke investeringer i millionklassen kunne gi et klart skille mellom produksjon og byggdriфт.

Konklusjon:

Gjeninnføring av forbruksavgiften for næringsvirksomhet bør utsettes inntil en har oversikt over hva som kan forbli en forutsigbar og robust avgift, hvor forholdet til ESA er avklart, og hvor konkurransemessige hensyn blir skikkelig ivarettatt. Vi er svært kritisk til innføring av avgiften fra 1.07.2004.

Vi er svært skeptisk til en forskrift hvor elektrisk kraft til lys, varme og kjøling skal skilles ut som avgiftspliktig andel fra annen elektrisitet. Vi frarår derfor den danske avgift-modellen innført i Norge. Dersom forbruksavgiften skal gjeninnføres for industrien bør en velge den svenske modellen og innføre en "flat" avgiftssats for hele kraftforbruket.

Når avgiften kommer må en i stedet for et foreslått skillet mellom fjernvarme og andre brukere som grunnlag for å beregne forbruksavgift, bør en i stedet fritta for avgift alle som har utkoblbare elleveranser og avgiftsfritaket skal gjelde dette.

Vennlig hilsen,

.....

Norske Energikjøperes Interesseorganisasjon